

Список використаних джерел

1. Бехруз Х. Порівняльне правознавство : підручник / Х. Бехруз. – О. : Фенікс, 2009. – 479 с.
2. Бигич О. Л. Порівняльне правознавство як самостійна наукова дисципліна // Л. О. Бигич // Правова держава: щорічник наукових праць. – 2001. – Вип. 12. – С. 594-600.
3. Кресін О. У пошуках компаративних засад юридичної науки / О. Кресін // Вісник Національної академії правових наук України: зб. наук. праць. – 2014. – № 4. – С. 183-191
4. Лисенко А. М. Порівняльне правознавство: метод чи автономна наука? // А. М. Лисенко // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство: зб. наук. праць. – 2007. – Вип. 70. – С. 11-15.
5. Тихомиров О.Д. Критичний аналіз підходів до розуміння порівняльного правознавства // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 49-52.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Чистякова Ю. В.

Турчак Сніжана Олексіївна, Смаль Олександра Олександрівна
студентки 3-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ ПОРІВНЯЛЬНОГО ПРАВОЗНАВСТВА

Питання про елементи правового порівняння мають свою давню наукову історію. На I Міжнародному конгресі порівняльного права цю проблему було окреслено з точки зору співвідношення об'єкта та предмета компаративістської правової науки.

Таким чином, *актуальність* даної теми полягає у дослідженні визначення предмета порівняльного правознавства.

Дослідженням даної проблеми займалися такі науковці як: Саїдов А.Х., Е. Ламбер Е., Круз П., Тілле А., Дамірлі М.

Слід зазначити, що чітке визначення предмета науки – це ключ до вирішення багатьох її проблем, необхідна передумова забезпечення

результативності даної науки, а також плідності досліджень, що проводяться в її рамках [1, с. 78-89].

Предмет науки характеризується наявністю двох основ: об'єктивної і суб'єктивної. Перша основа обумовлена опосередкованістю предмета науки через його об'єкт, а друга – тим, що наука сама є суб'єктивним відображенням об'єктивного світу. З точки зору першої основи, предмет науки відносно стабільний, оскільки його зміна можлива лише в тій мірі, в якій змінюється сама досліджувана реальність. Інакше йде справа з другою основою предмета науки: тут мова йде не про зміну самого предмета науки, а саме про зміну уявлень самого суб'єкта про нього [2, с. 70-77].

Погляди на предмет науки змінюються не тільки від покоління до покоління, а й від вченого до вченого одного і того ж покоління. Так наприклад, вчений Дамерлі М. виокремлює такі основні підходи до визначення предмету порівняльного правознавства :

- Особливістю є ототожнення предмету порівняльно-правової науки з її об'єктом, а не виділення його як окремої складової.

- Наступною є позиція, про те, що предметом порівняльного правознавства є основні принципи, розвиток систем та їх становлення, та умови їх виникнення (М. Марченко, О. Лисенко, О. Львова та ін.).

- Іншими вченими зазначається, що предмет визначається описово. Також слід зазначити, що виокремлюється низка об'єктів або основні групи проблем, вирішенням яких саме і займається наука порівняльного правознавства (П. Круз, М. Богдан) [1, с. 78-89].

На наш погляд, актуальною є позиція таких вчених як М. Марченко, О. Лисенко, О. Львова та ін. Адже дійсно до вивчення предмету порівняльного-правознавства включаються саме загальні принципи і закономірності виникнення, становлення і розвитку різних правових систем, та не зовсім коректною є думка, щодо ототожнення предмету з об'єктом науки.

На основні розглянутих пунктів можна запропонувати таке визначення предмета порівняльного правознавства:

Предметом порівняльного правознавства як комплексної науки є співвіднесенне вивчення системних правових утворень як цілого (національних, інтеграційних, міжнародної правових систем, груп національних правових систем – правових сімей, систем теоретико-правових ідей) та їхніх складових (галузей, інститутів, норм та інших

правових явищ) як частини цього цілого, орієнтоване на отримання узагальнень у вигляді типологій, класифікацій, моделей і встановлення міжсистемних правових взаємодій і взаємовпливів на основі виявлення й аналізу подібностей і відмінностей (загального, особливого та одиничного) за допомогою систематичного застосування порівняльно-правового підходу [3, с. 12-13].

Досліджуючи дане питання можна зробити висновок, що учені так і не змогли домовитися про співвідношення предмета порівняльного правознавства з його об'єктом і методом. Тобто, питання стосовно предмету порівняльного правознавства досі залишається актуальним.

Список використаних джерел

1. Дамірлі, М. Предметне поле порівняльного правознавства : комплексне бачення / М. Дамірлі // Порівняльне правознавство. Додаток до журналу «Право України» : Науково-практичний фаховий журнал. – 2012. – № 1-2. – С. 78-89.
2. Єгоров, О. Предмет порівняльного правознавства і предметний генезис порівняльно-правових елементів / О. Єгоров // Порівняльне правознавство. Додаток до журналу «Право України» : Науково-практичний фаховий журнал. – 2012. – № 1-2. – С. 70-77.
3. Дудченко, В.В. Порівняльне правознавство: до характеристики предмета, методології та особливостей викладання / В.В. Дудченко // Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету : зб. ст. 2004–2006. – Вип. 4. – 158 с. – С. 12-13.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Чистякова Ю. В.